

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS

Assemblea General de Nacions Unides 1948

Preàmbul

Considerant que el respecte a la dignitat és inherent a tots els membres de la família humana i els drets iguals i inalienables de cadascú constitueixen el fonament de la llibertat, de la justícia i de la pau del món.

Considerant que del desconeixement i menyspreu dels drets humans, se'n han derivat actes de barbàrie que revolten la consciència de la humanitat,

És essencial: protegir els drets humans amb un règim de dret, per tal que l'ésser humà no es vegi obligat a usar la rebel·lió contra la tirania i l'opressió. Promoure les relacions amistoses entre les nacions;

Considerant que els estats membres s'han compromès a assegurar, en cooperació amb l'Organització de les Nacions Unides, el respecte universal i efectiu dels drets humans i de les llibertats fonamentals de manera comuna,

L'Assemblea General proclama la present Declaració Universal dels Drets Humans com l'ideal comú que tots els pobles i totes les nacions han d'assolir, per tal de que totes les persones i institucions, promoguin el respecte d'aquests drets i llibertats mitjançant l'ensenyament i l'educació, i assegurin amb mesures progressives d'ordre nacional i internacional llur reconeixement i aplicació universals i efectiva, tant en els estats membres com en els territoris sota la seva jurisdicció.

Principis fonamentals

Article 1 Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets.

Article 2

Tothom té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política, origen nacional o social, posició econòmica o de qualsevol altra condició. Hom no farà tampoc cap distinció fonamentada en l'estatus polític, administratiu i internacional del país o territori del qual depengui jurídicament la persona [...].

Drets i llibertats personals

Article 3 Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat.

Article 4

Ningú estarà sotmès a esclavitud o servitud; l'esclavitud i el tràfic d'esclaus estan prohibits en totes llurs formes.

Article 5

Ningú serà sotmès a tortura ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

Article 6

Tots els éssers humans tenen dret al reconeixement de la pròpia personalitat jurídica.

Article 7

Tothom és igual davant la llei i té dret a igual protecció contra qualsevol discriminació que violi la present Declaració.

Article 8

Tota persona té dret a un recurs efectiu davant dels tribunals competents que l'emparin contra actes que violin els drets fonamentals reconeguts per la constitució o la llei.

Article 9

Ningú no pot ser detingut, pres o desterrat arbitràriament.

Drets dels individus en societat

Article 10 Tota persona té dret, en règim d'igualtat, a ser escoltada públicament i amb justícia per un tribunal independent i imparcial.

Article 11

Hom presumeix d'innocència, tota persona acusada d'un acte delictiu fins que no es provi la seva culpabilitat legal amb totes les garanties necessàries.

Article 12

Tothom té dret a la protecció de la llei contra les intromissions arbitràries en la seva vida privada, la seva família, el seu domicili o la seva correspondència. No es pot atemptar contra la fama o reputació d'una persona.

Article 13

1. Tota persona té dret a circular i a triar el seu lloc de residència en el territori d'un estat.
2. Tota persona té dret a sortir de qualsevol país, fins i tot del propi i a retornar-hi.

Article 14

1. En cas de persecució, tota persona té dret a cercar asil. 2. Aquest dret no podrà ésser invocat en cas de persecució basada realment en un crim de dret comú, o actes contraris als principis de les Nacions Unides.

Article 15

1. Tota persona té dret a una nacionalitat. Ningú pot ser privat arbitràriament de la seva nacionalitat ni del dret a canviar-la.

Article 16

1. A partir de l'edat núbil, l'home i la dona, sense cap restricció tenen dret a casar-se i a fundar una família. Ambdós tenen drets iguals al matrimoni, durant el matrimoni i en el moment de la seva dissolució. 2. El matrimoni només pot realitzar-se amb el consentiment lliure i ple dels futurs esposos. 3. La família és l'element natural i fonamental de la societat, i té dret a la protecció de la societat i de l'estat.

Article 17

1. Tota persona té dret a la propietat, individual i col·lectiva. 2. Ningú pot ésser privat arbitràriament de la seva propietat.

Llibertats civils i polítiques

Article 18 Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; de manifestar-les individualment o en comú, en públic i en privat, mitjançant l'ensenyament, la predicació, el culte i l'acompliment de ritus.

Article 19

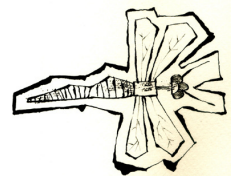
Tota persona té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; això comporta el dret a no ésser molestat per causa de les opinions.

Article 20

1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques. 2. Ningú pot ésser obligat a pertànyer a una associació.

Article 21

Tota persona té dret a participar en el govern del seu país, directa o per mitjà de representants elegits lliurement. Tota persona té dret a accedir a les funcions públiques del país en condicions d'igualtat. La voluntat del poble és el fonament de l'autoritat dels poders públics; cal celebrar eleccions periòdicament per sufragi universal igual, secret i lliure.

Drets econòmics, socials i culturals

Article 22 Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social.

Article 23

1. Tota persona té dret al treball, a la seva lliure elecció i a la seva protecció. Tothom té dret, a igual salari per igual treball. Tothom que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que asseguri per a ell i per a la seva família una existència conforme amb la dignitat humana, completada, si cal, amb els altres mitjans de protecció social. 4. Tota persona té dret, unint-se amb d'altres, a fundar sindicats i a afiliar-s'hi per a la defensa dels propis interessos.

Article 24

Tota persona té dret al descans i al lleure i, particularment, a una limitació raonable de la jornada de treball i a vacances periòdiques pagades.

Article 25

1. Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que assegurar la seva salut, el seu benestar i els de la seva família, accés als serveis socials; tota persona té dret a la seguretat en cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viduïtat, vellesa o en d'altres

casos de pèrdua dels mitjans de subsistència a causa de circumstàncies independents de la seva voluntat. 2. La maternitat i la infantesa tenen dret a una ajuda i a una assistència especials. Tot infant nascut en el matrimoni o fora d'ell, frueix d'igual protecció social.

Article 26

1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori. Cal que l'ensenyament tècnic i professional sigui generalitzat, i que s'obri a tothom l'accés als estudis superiors amb plena igualtat per a tots amb atenció al mèrit de cadascú. 2. L'educació ha de tendir al ple desenvolupament de la personalitat humana i al reforçament del respecte dels Drets Humans i de les llibertats fonamentals. Ha d'afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups socials o religiosos, i la difusió de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau. 3. El pare i la mare tenen, amb prioritat, dret a escollir la classe d'educació de llurs fills.

Article 27

1. Tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a les arts i a participar del progrés científic i dels beneficis que en resultin.

Article 28

Tota persona té dret a un ordre social i internacional que permeti els drets i les llibertats proclamats en aquesta Declaració.

Article 29

1. Tothom té responsabilitats envers la comunitat on desenvolupa la seva persona. 2. Tothom està sotmès a les limitacions de la llei en l'exercici dels drets i llibertats. A fi de satisfer les justes exigències de la moral, de l'ordre públic i del benestar general en una societat democràtica. 3. Aquests deures i aquestes llibertats mai no podran ésser exercits contra els fis i els principis de les Nacions Unides.

Article 30

Cap disposició d'aquesta Declaració no podrà interpretar-se en el sentit que doni cap dret a un Estat, a un grup o a una persona a emprendre actes que tendeixin a la supressió de qualsevol dels drets i llibertats que s'hi anuncien.

